

HSL:n nettonollatavoitteen asettaminen

141/00.04.02/2026 HSL:n hiilineutraaliustavoitteen tulevaisuus

Hallitus 26.05.2026

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Päivi Alakuijala, etunimi@sukunimi@hsl.fi
Vastuullisuusasiantuntija Veronica Ahonen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Johdanto

Kansallisesti 27.9.2026 voimaan tuleva vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivi (HE 47/2026 vp) edellyttää, että kaikki kestävyyttä koskevat väitteet (esimerkiksi ”ympäristöystävällinen”, ”vastuullinen”, ”hiilineutraali”) ovat todennettavissa. Tämä edellyttää muutoksia HSL:n kuluttajaviestintään. Direktiivi esittää tarkennuksia eritoten hiilineutraaliuden osalta: koska HSL ei omista hiilinieluja, se ei voi saavuttaa hiilineutraaliutta ilman päästökompensaatiota.

HSL:n vastuullisuusohjelmassa 2023–2025 määriteltiin kaksi hiilineutraaliustavoitetta: hiilineutraalius oman toiminnan osalta vuonna 2030 ja liikenteen operoinnin osalta vuonna 2035. Lisäksi vuosien 2026–2029 strategiassa tavoittelemme HSL:n kokonaispäästöjen vähennystä -50 % suhteessa vuoden 2024 lähtötasoon.

HSL on noudattanut vuodesta 2024 päästölaskennassaan kansainvälistä Greenhouse Gas Protocol-standardia. GHG-protocolin mukaan lasketut HSL:n kokonaispäästöt vuonna 2024 olivat noin 69 345 hiilidioksidiekvivalenttitonnia, josta 81 % syntyi liikenteen operoinnista. Loput 19 % syntyivät muista lähteistä, enimmäkseen ICT-hankinnoista ja -palveluista.

Siirtyminen tieteeseen perustuvaan nettonollatavoitteeseen

Nettonolla perustuu päästöjen vähentämiseen (>90 %) koko arvoketjussa ja loppujen päästöjen pysyvään poistoon ilmakehästä. Malli on linjassa IPCC:n 1,5 °C tavoitteen ja Science Based Targets -viitekehityksen kanssa.

Vaihtoehtoja nettonollatavoitteelle on luopua hiilineutraaliustavoitteista asettamatta vaihtoehtoisia tavoitteita tai siirtyä päästökompensaation käyttöön. Päästökompensaatioon perustuva malli on kallis, epävarma ja sisältää viherpesuriskin. Tavoitteista luopuminen ei ole linjassa omistajakuntien tavoitteiden kanssa eikä tue pitkän aikavälin ohjausta. Nettonollatavoite on linjassa sääntelyn, omistajaodotusten ja kansainvälisen kehityksen kanssa. HSL-omistajakunnista Helsingin kaupunki on asettanut nettonollatavoitteen vuodelle 2040.

Mikäli organisaation arvoketjupäästöt (Scope 3) kattavat yli 40 % organisaation kokonaispäästöistä, sen on asetettava osana nettonollatavoitetta sekä lyhyen että pitkän aikavälin tavoitevuosi. HSL:n päästöistä noin 99 % on arvoketjupäästöjä.

Nettonollatavoitteen lähtö- eli vertailuvuotena suositellaan käytettävän ensimmäistä vertailukelpoista vuotta, jolloin HSL:llä on käytettävissään kattava kasvihuonekaasuinventaarior. HSL:n osalta tämä vuosi on 2024. Lyhyen aikavälin tavoitevuoden on sijoitettava 5–10 vuoden päähän tästä vuodesta, ja pitkän aikavälin tavoitevuoden on oltava viimeistään 2050.

Lyhyen aikavälin tavoitevuoden osalta HSL:n on suositeltavaa noudattaa vuosien 2026–2029 strategiassa määriteltyä -50 % päästövähennystä vuoteen 2024 verrattuna vuoteen 2029 mennessä. Pitkän aikavälin tavoitevuoden osalta HSL:n

skenaariot osoittavat, että pitkän aikavälin tavoite on suositeltava asettaa vuoteen 2050 geopoliittisista heilahteluista, epävarmasta taloustilanteesta sekä poliittisesta ohjauksesta johtuen.

Nettonollatavoitteen tueksi on laadittava siirtymäsuunnitelma, jossa kuvataan HSL:n päästöpolku tavoitteen saavuttamiseksi. Vuoden 2050 nettonollatavoitteen saavuttamiseksi nykyisellä päästövähennystahdilla ja 100 % liikenteen sähköistymisellä vuoteen 2035 mennessä HSL:n on vähennettävä muun kuin liikennöinnin päästöjä vuodesta 2030 eteenpäin vähintään 5 % vuosittaia.

Ehdotus

Hallitus päättää

- a) asettaa HSL:n hiilineutraaliustavoitteiden tilalle nettonollatavoitteen;
- b) asettaa nettonollatavoitteen lähtövuodeksi 2024;
- c) asettaa lyhyen aikavälin tavoitteeksi vähentää päästöjä -50 % vuoteen 2024 verrattuna vuoteen 2029 mennessä; sekä
- d) asettaa pitkän aikavälin tavoitteeksi vähentää päästöjä -90 % vuoteen 2024 verrattuna vuoteen 2050 mennessä sekä neutraloida jäljelle jäävät päästöt pysyvillä hiilenpoistoilla.

Päätös